

ส่วนที่ ๒ : การฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา

ส่วนที่ ๒ การฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา

ใช้เวลาพัฒนา จำนวน ๒๐ วัน

คำอธิบายหน่วย

ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา วางแผนและดำเนินการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ติดตามประเมินคุณภาพการศึกษาตามลักษณะงานนิเทศการศึกษา ออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการนิเทศการศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำรายงานการพัฒนานิเทศการศึกษาและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้ทักษะการนิเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ สมรรถนะผู้นิเทศ และกระบวนการนิเทศการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ พฤติกรรมการปฏิบัติงาน และค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนการเข้าสู่ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาได้ฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา มีความตระหนักในความสำคัญ และการมีเจตคติต่อวิชาชีพศึกษานิเทศก์
๒. เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและสมรรถนะของศึกษานิเทศก์แก่ผู้เข้ารับการพัฒนาได้ฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา
๓. เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพนิเทศการศึกษาแก่ผู้เข้ารับการพัฒนาได้ฝึกประสบการณ์ในการนำประสบการณ์จากการฝึกอบรมไปใช้ในกระบวนการวางแผนงานนิเทศการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามสภาพจริง
๔. เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดทำแผนการนิเทศ เพื่อแก้ปัญหาในการสอนของครู และพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้

สาระสำคัญ

งานนิเทศการศึกษา เป็นกลไกที่สำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีคุณลักษณะและสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน การฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา จึงเป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง เพื่อส่งเสริมความสามารถการใช้ทักษะการนิเทศการศึกษา อันได้แก่ ทักษะเชิงมนุษย์ เชิงวิชาการ และเชิงการบริหารจัดการในการวางแผนงานนิเทศการศึกษา การติดตาม ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การดำเนินการวิจัยพัฒนาคุณภาพ และการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระการเรียนรู้

๑. คุณลักษณะและสมรรถนะของศึกษานิเทศก์
๒. การวางแผนการนิเทศและการจัดทำแผนการนิเทศการศึกษา
๓. ทักษะการนิเทศการศึกษา
๔. การติดตามและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นแบบที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งคณะกรรมการฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ดูแลกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามความเหมาะสม ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานฝึกประสบการณ์ การศึกษางานให้คำปรึกษา นำแนะ เป็นพี่เลี้ยง และเป็นผู้ประเมินผลการฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา

๒. ผู้ฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา รายงานตัวขอเข้ารับการฝึกปฏิบัติประสบการณ์ การนิเทศศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นแบบที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษาตาม ระยะเวลาที่กำหนด โดยใช้เวลาในการฝึกประสบการณ์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาที่เป็นเป้าหมายการนิเทศ

๓. ผู้ฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา วางแผนการศึกษาค้นคว้าอิสระและวางแผนการนิเทศ ตามที่ได้วางแผนไว้ในการฝึกอบรม ระยะเวลาที่ ๑ (ซึ่งอาจสามารถปรับหรือประยุกต์ให้เหมาะกับบริบทการ ฝึก สภาพและเป้าหมายการนิเทศ) และนำเสนอต่อคณะกรรมการฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา ตลอดจนรายงานความก้าวหน้าในการฝึกประสบการณ์การนิเทศการศึกษาผ่านสังคมออนไลน์ Face book, line เป็นต้น

๔. ผู้ฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา เข้าฝึกประสบการณ์ที่หน่วยฝึกประสบการณ์นิเทศ การศึกษา และสถานศึกษาเป้าหมาย นำเสนอผลการศึกษางานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ และผลการพัฒนางานนิเทศการศึกษาคณะกรรมการฝึกประสบการณ์นิเทศ การศึกษา

๕. คณะกรรมการฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา ทำการประเมินผลโดยใช้เครื่องมือประเมิน ที่ สพฐ. กำหนด และนำเสนอรายงานต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

๖. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นแบบ สรุปผลการประเมินผู้ฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา เป็นรายบุคคล และสรุปรวมการประเมินการฝึกประสบการณ์นิเทศของผู้ฝึกประสบการณ์นิเทศทุกคน ส่งหน่วยพัฒนาในวันแรกของการพัฒนาในระยะที่ ๓

๗. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นแบบ กรอกข้อมูลการดำเนินการฝึกประสบการณ์นิเทศ การศึกษาตามแบบติดตาม เพื่อเป็นข้อมูลในการติดตามการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. เอกสาร ตำรา และ website เกี่ยวกับการนิเทศศึกษา การบริหารจัดการศึกษา หลักสูตร การเรียนการสอน การประกันคุณภาพการศึกษา

๒. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา

๓. บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เช่น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศฯ ศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางการ ศึกษาอื่น ๆ

๔. บุคลากรในสถานศึกษา เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู
๕. กลุ่มต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๖. สถานศึกษาเป้าหมายการพัฒนางานนิเทศการศึกษา
๗. สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น
๘. Internet

การวัดและประเมินผล

๑. วิธีการประเมินผล

ใช้การประเมินตามสภาพจริงจาก การสังเกตพฤติกรรมและผลการปฏิบัติงานดังนี้

๑.๑ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑.๒ สมรรถนะการปฏิบัติงาน ได้แก่ แผนพัฒนาตนเอง แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนาเจาะลึก นวัตกรรมอันเกิดจากการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา การรายงานผล

๒. เกณฑ์การประเมิน

๒.๑ ผู้ฝึกประสบการณ์นิเทศศึกษามีผลการประเมินในทุกด้านไม่น้อยกว่าระดับ ๓ จากเกณฑ์การประเมิน ๔ ระดับ หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๕

๒.๒ คำนวณน้ำหนักคะแนนของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์นิเทศศึกษาคิดเป็นร้อยละ ๓๐ จากคะแนนการประเมินผลการพัฒนา

๓. เครื่องมือการประเมิน

๓.๑ แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๓.๒ แบบประเมินหลักฐานการฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา ประกอบด้วย

- ๑) บันทึกประจำวัน
- ๒) ปฏิทินการฝึกประสบการณ์
- ๓) แผนการนิเทศการศึกษา
- ๔) รายงานผลการศึกษางาน

๓.๓ แบบประเมินรายงานผลการนิเทศการศึกษา

๓.๔ แบบประเมินรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ส่วนที่ ๓ : การนำเสนอผลการฝึกประสบการณ์การนิเทศการศึกษา

ส่วนที่ ๓ การนำเสนอผลการฝึกประสบการณ์การนิเทศการศึกษา

ใช้เวลาพัฒนา จำนวน ๔ วัน

คำอธิบายหน่วย

การนำเสนอผลการฝึกประสบการณ์การนิเทศศึกษานั้น ถือเป็นหัวใจสำคัญในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลที่ได้จากการนำแผนการนิเทศสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม และเกิดองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงจากความรู้เดิมสู่ประสบการณ์ใหม่ สามารถเป็นแบบอย่างต่อการพัฒนาวิชาชีพศึกษานิเทศก์ และสามารถนำเสนอได้หลากหลายรูปแบบ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาความสามารถในการนำเสนอผลการฝึกประสบการณ์การนิเทศการศึกษาด้วยวิธีการจัดการความรู้ได้
๒. เพื่อพัฒนาความสามารถในการนำเสนอผลงานวิจัยที่เกิดจากผลการฝึกประสบการณ์การนิเทศศึกษามาแนะนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้
๓. เพื่อพัฒนาความสามารถในการนำผลงานวิจัยมาพัฒนาต่อยอดเป็นการวิจัยและพัฒนาได้

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์สภาพปัญหา กลยุทธ์การพัฒนาและแผนพัฒนาการนิเทศการศึกษาจากข้อมูลผลการดำเนินงาน สามารถนำไปสู่การวางแผนพัฒนาการนิเทศในสภาพจริงในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสอดคล้องกับสภาพความจำเป็นและต้องการ โดยใช้กระบวนการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สาระการเรียนรู้

๑. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยวิธีการจัดการความรู้ (Knowledge Management)
๒. การนำเสนอผลงานวิจัยที่เกิดจากผลการฝึกประสบการณ์การนิเทศการศึกษา
๓. การพัฒนาต่อยอดผลงานวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระยะที่ ๒ มาแล้ว ระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนา ๔ วัน มีรายละเอียดกิจกรรมดังต่อไปนี้

๑. ผู้เข้ารับการพัฒนานำเสนอผลงานการฝึกประสบการณ์ด้วยการจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๒. ผู้เข้ารับการพัฒนาแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและคัดเลือกผลงานของสมาชิกภายในกลุ่มส่งเป็นตัวแทนของกลุ่มเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นผลงานนำเสนอต่อที่ประชุมอบรม
๓. วิทยากรคัดเลือกผลงานดีเด่นจากทุกกลุ่มเพื่อเป็นตัวแทนนำเสนอต่อที่ประชุมอบรม
๔. ผู้ได้รับการคัดเลือกผลงานจัดทำ Power Point เตรียมนำเสนอผลงานต่อที่ประชุมอบรม
๕. วิทยากรวิพากษ์เพิ่มเติม
๖. ผู้เข้ารับการพัฒนาทุกคนร่วมประเมินผลงานที่นำเสนอ

๗. ประกาศย่องชมเชยและมอบรางวัล
๘. การบรรยายเรื่อง แนวทางการวิจัยและพัฒนาทางด้านการนิเทศการศึกษา

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. เอกสาร ตำรา และ website เกี่ยวกับการนิเทศศึกษา การบริหารจัดการศึกษา หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา และการวิจัยทางการศึกษา
๒. คณะวิทยากร
๓. Internet

การวัดและประเมินผล

๑. ประเมินพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วม
๒. ประเมินการจัดนิเทศการ